7. Comrie, B. (1976), Aspect. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Emanatian, M. (1992), Chagga ‘come’ and ‘go’: metaphor and the development of tense-aspect // Studies in language. 16–1: 1–33.
9. Fleischman, S. (1982), The future in thought and language: diachronic evidence from Romance. Cambridge: Cambridge University Press.
10. Heine, B., Claudi, U., Hünnemeyer, F. (1991b), Grammaticalisation: a conceptual framework. Chicago: University of Chicago Press. pp. 46–47.
11. Hopper, P. Traugott, E. (1993), Grammaticalisation. Cambridge: Cambridge University Press. pp. 1–88.

УДК 802.0-024:801.54

СЛЕНГ І АМЕРИКАНСЬКИЙ МОВНИЙ СТАНДАРТ: ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ

Клименко О.Л., к. філол. н., доцент

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна

olga.klimenko.zp@gmail.com

У статті аналізуються причини, механізм та наслідки взаємодії сленгу з американським мовним стандартом. Досліджуються особливості запозичення та асиміляції сленгізмів, їх функціонування у літературній нормі. Визначається роль сленгу в збагаченні сучасної літературної англійської мови США та розвитку її лексико-семантичної системи.

Ключові слова: сленг, мовний стандарт, літературна норма, запозичення, асиміляція.

СЛЕНГ И АМЕРИКАНСКИЙ ЯЗЫКОВОЙ СТАНДАРТ: ОСОБЕННОСТИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Клименко О.Л.

Запорожский национальный университет, ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина

В статье анализируются причины, механизм и результаты взаимодействия сленга и американского языкового стандарта. Исследуются особенности заимствования и ассимиляции сленгизмов, их функционирования в литературной норме. Определяется роль сленга в обогащении современного английского языка США и развитии его лексико-семантической системы.

Ключевые слова: сленг, языковой стандарт, литературная норма, заимствование, ассимиляция.

SLANG AND STANDARD AMERICAN ENGLISH: WAYS OF INTERACTION

Klymenko O.L.

Zaporizhzhya National University, Zhukovsky str., 66, Zaporiszhzhya, Ukraine

The article determines the main ways and means of interaction of slang with Standard American English. The linguistic and sociolinguistic analysis of substandard words adoption, assimilation and functioning in Standard American English reveals the role of slang as source of enrichment of modern American English and development of its vocabulary. The tendency to democratisation is quite a popular trend in modern American English as proven by increased numbers of studies on this issue. American society tends to divide into a dominant culture and various subcultures that flourish within the dominant framework. The subcultures produce slang as a specialized linguistic phenomenon, varying widely in form and content, that depends on the nature of different groups and their relation to each other and to the dominant culture. The article studies slang as socio-cultural phenomenon, which emanates from conflicts in values and stems largely from the verbal transfer of the values of a subculture to diametrically opposed values in the dominant culture. The analysis of different types of subcultures that supply slang (occupational and professional groups, political and youth organizations, the armed forces and sports groups, sexual deviants, narcotic addicts, criminals, ghetto groups and others) provides basis for philological research. The study material proves that with the diffusion of subculture its slang words and expressions may be adopted into the standard language. Slang invades the dominant culture as it seeps out of various subcultures. Some words fall dead or lie dormant in the dominant culture for long periods. Others vividly express an idea already latent in the dominant culture and these are immediately picked up and used. Slang spreads through different channels. Nowadays mass

media and advertising are among the first to pick up new slang words and popularize them, giving almost instant currency to a lively new word, used by subcultural group. The fact that many slang words and expressions have been carried into the general literary vocabulary and are gradually gaining full acceptance in the standard language, increasing and developing it, indicates the growing tendency towards democratization of modern American English.

Key words: slang, Standard American English, literary vocabulary, adoption, assimilation

В останні десятиріччя в розвитку англійської мови, особливо в її американському варіанті, ясно простежується тенденція до демократизації, під якою розуміється зближення писемно-літературної мови з усно-розмовною, що найбільш очевидно проявляється в широкому поповненні літературної лексики та фразеології сленгом. Саме сленг відіграв важливу роль у формуванні "американського мовного стандарту" [6, с. 166], тому американська літературна норма стала більш відкритою для одиниць розмовного мовлення, зокрема сленгу, який дослідники вважають "одним із джерел поповнення лексики американського варіанта англійської мови і одним з елементів американської культури" [9, с. 184].

Учені зазначають, що елементи сленгу або швидко зникають, або входять до літературної мови [1, с. 461], тому предметом дослідження нашої наукової розвідки є встановлення причин, механізму та наслідків взаємодії сленгу з американським мовним стандартом, аналіз особливостей запозичення та асиміляції сленгізмів, їх функціонування в літературній нормі, яка на сучасному етапі розвитку англійської мови стає більш гнучкою, характеризується еластичністю та варіативністю [2].

Зазначимо, що проникнення сленгізмів до сучасної літературної англійської мови відбувається відносно швидко та інтенсивно. Популяризації сленгу значною мірою сприяють засоби масової інформації та реклама. Пресу, літературу, кіно, телебачення слід вважати основними каналами проникнення сленгізмів до американського мовного стандарту, оскільки вони становлять більшість у "неофіційному мовленні" США [12, p. VI], а "межа між літературним і нелітературним мовленням є рухомою і постійно порушується" [7, с. 40].

На першому етапі взаємодії з мовним стандартом сленгізми з'являються в "якісній" пресі, беруться в лапки і вживаються в прямій або відтвореній мові як "маркери зниженої тональності" [Швейцер 1995, с. 10]. Образність та експресивність сприяють їх широкому використанню на сторінках респектабельних видань та популяризації серед читачів. Такі одиниці, як *basket case, churning, clout, crown jewels, hype, sleaseball, to launder, to play hardball*, вживаються на сторінках престижних газет і журналів для найбільш яскравого відображення актуальних подій, тому вони часто зустрічаються в інформаційних та публіцистичних статтях.

Вважаємо, що велика частотність вживання одиниць сленгу на сторінках "якісної" преси без пояснення їх значення або дублювання літературними синонімами свідчить про те, що "за статусом вони можуть наближатися до нижчого шару літературної мови" [5, с. 95], тобто вступають до другого етапу взаємодії з літературною мовою.

Сленг поєднує соціальні, професійні та корпоративні жаргони з літературною лексикою і є проміжним ступенем у поповненні літературної мови із соціально та професійно маркованих джерел. У сленгу відбувається нейтралізація соціального та професійного прикріплення лексики, що сприяє переходу жаргонізмів до літературної норми. Загальнозрозумілість і "розмитість" межі між сленгом та літературною мовою призводить до повної або часткової нейтралізації стилістичної маркованості сленгізмів.

Хоча ядро сленгу і становлять дуже стійкі лексичні елементи, що не піддаються стилістичній нейтралізації, проте сучасний етап взаємодії сленгу з літературною англійською мовою характеризується тенденцією до все більшого поповнення

літературної лексики із соціально та професійно маркованих джерел, до яких належать соціальні, професійні та корпоративні жаргони. Слід підкреслити особливу роль у збагаченні американського мовного стандарту таких жаргонів:

- журналістів (*bimbo, brat pack, glitterati, glitzy, himbo, hype, kidvid, kidult, ragazine, tack, toyboy, vidiot*);

- політичних діячів (*launder, Mr.Clean, suit, pork barrel)*;

- музикантів (*bad, cool, far-out, fave rave, fresh, supercool, wack*);

- військовослужбовців (*triple-A*);

- спортсменів (*high five, slam dunk, ballpark, hardball, spin*);

- фахівців та аматорів комп'ютерної техніки (*bells and whistles, cracker, hacker, glitch, vapourware*);

- декласованих елементів: наркоманів (*angel dust, to chase the dragon, crackhead, druggie, mule, narc, narco, pusher, speed, superfly, trip, tweak*) та злочинців (*hit kid, gangbanger, gun-slinger, mob-hit, mugging, posse, perp, rip-off, scamster, slickster*);

- соціально-етнічного діалекту афроамериканців Black English (*bad, to bad-mouth, coconut, fat cat, hangout, homeboy, nitty-gritty, oreo, rap, to sweetmouth, wicked*) тощо.

Для з'ясування мовного механізму взаємодії нелітературної лексики з літературною слід також зазначити, що деякі жаргонізми та сленгізми є експресивними синонімами, "стилістично зниженими дуплетами" літературних слів [8, с. 163], які уточнюють існуючі найменування, виділяють у предметі або понятті найбільш істотні для цього етапу розвитку мовного колективу сторони, дають оцінку предметів, понять, явищ, наприклад: *bad-mouth, cool, crack-down, fat-cat, dweeb, geek, nerd, con-trickster, scamster, slickster, sleazeball, wannabe*. У результаті асиміляції вони поповнюють експресивні ресурси літературної англійської мови США, сприяють здійсненню в ній експресивної тенденції, яка в лексиці виражається в прагненні вживати найбільш образні слова, нерідко запозичені з соціально та професійно маркованих різновидів мови, тобто з професійних та корпоративних жаргонів.

Інші жаргонізми та сленгізми не мають літературних синонімів, дають, по суті, форму для номінації нового предмета або поняття і, фактично, є єдиними позначеннями певних речей або явищ, наприклад: *boomer, buster, mugging*. Виникнувши у вузьких професійних групах, вони поєднують функцію номінації з експресивною і внаслідок своєї безеквівалентності легко переходять до мовного стандарту, заповнюючи "лакуни" в системі номінативних засобів, "стираючи" повністю або частково своє конотативне забарвлення [3, с. 223]. Замінюючи описове відображення предметів і понять, вони сприяють здійсненню тенденції до регулярності, тобто усуненню внутрішньої суперечності між розчленованістю форми найменування і єдністю його значення.

Отже, запозичення одиниць сленгу і жаргонів у літературну лексику зумовлюється необхідністю поповнення експресивних, номінативних та дериваційних засобів мови, тобто відповідає прогресивним тенденціям розвитку словотвору сучасної літературної англійської мови. Залежно від ролі в збагаченні словникового складу і засобів словотворення сучасної англійської мови серед жаргонізмів та сленгізмів, що входять до американського мовного стандарту, можна виділити кілька груп.

До першої групи відносяться одиниці жаргонів та сленгу, утворені на базі літературних слів різними способами словотворення. Перш за все вони поповнюють літературну лексику новими експресивними синонімами, однак, крім цього, відіграють значну роль у збагаченні словотворчих засобів, активізації словотворчих процесів загальновживаної англійської мови. При асиміляції жаргонізми та сленгізми сприяють активізації

внутрішніх ресурсів літературної англійської мови США, зростанню продуктивності таких способів словотворення, як: конверсія (*bad-mouth – to bad-mouth, hardball – to hardball, glitz – to glitz, moonlight – to moonlight, VJ – to VJ*), контамінація (*glitterati, glitzy, fantabulous, humongous, kidvid, scuz, vidiot),* скорочення *(bi, cred, def, diss, fab, hype, nuke, rad, yup*).

Деякі скорочення входять до літературної лексики разом з утвореними на їх базі новими елементами словотворчої парадигми (*bi – bi-guy, cred – street cred, def – def jam, diss – dissing*), або стають центрами подальшого словотворення в літературній мові (*hype – to hype, megahype, hype-fest, hypeorama, long-hyped, much-hyped, nuke – to nuke, nukemare, yup – Yuppese, Yupspeak, Yuppete, Yupmobile*). Останнім часом значно зросла продуктивність такої словотворчої моделі, як утворення іменників від дієслова з постпозитивним елементом (*blissout, gross-out, freak-out, hash-up, pay-off, pig-out, rip-off, run-in, set-up, wipe-out*).

Слід зазначити, що взаємодія літературної та нелітературної лексики англійської мови веде до активізації в американському мовному стандарті прогресивних словотворчих тенденцій і процесів, появи нових словотворчих моделей та елементів, зокрема запозичених зі сленгу. Саме в американському сленгу зародилося чимало нових словотворчих елементів, які активно використовуються для утворення нових слів і в розмовних різновидах англійської мови США, і в американському мовному стандарті:

-(a)holic (*bookaholic, chocoholic, phonaholic, shopaholic, spendaholic, sweetaholic, tobaccoholic, wordaholic*),

-a)thon (*bikeathon, danceathon, dineathon, disasterthon, phonathon, readathon, sellathon, swimathon, telethon*),

-city *(edge-city, fat-city),*

-cred *(force-cred, mosque-cred),*

-rati *(culturati, cyberati, digerati, glamorati, journarati, numerati),*

-head *(bithead, chip-head, crackhead, cyberhead, digithead, nethead, skinhead, techhead, Webhead, wirehead),*

-hip *(computer-hip, techno-hip),*

-house *(acidhouse, crackhouse, rockhouse),*

-in *(chain-in, die-in, drive-in, read-in, sleep-in, teach-in, work-in),*

-itis *(ballotitis, deadlineitis, featureitis, predecessoritis, scandalitis, electionitis),*

-jack *(car-jack, sea-jack, ship-jack, sky-jack),*

-junkie *(data-junkie, film-junkie, java-junkie, news-junkie, opportunity-junkie, power-junkie, society-junkie, sports-junkie, tax-junkie),*

-nap *(babynap, filonap, horsenap, petnap, spacenap),*

-(o)rama *(circurama, cyclerama, hypeorama, musicrama, telerama),*

-savvy *(tech-savvy, media-savvy, market-savvy, marketing-savvy, net-savvy, computer-savvy, tele-savvy, techno-savvy),*

-ville *(bribesville, crazyville, cubesville, dullsville, glitzville, gonesville, grimsville, endsville, splitzville).*

До другої групи належать семантичні сленгізми та жаргонізми, тобто лексико-семантичні варіанти літературних слів, утворені від останніх шляхом семантичної деривації,

наприклад: *ball-park* “ситуація, умова”, *homeboy* “член вуличної банди”, *to launder* “відмивати гроші, одержані незаконим шляхом”, *pimpmobile* “сутенерство”, *posse* “група друзів, прихільників”. Асиміляція таких одиниць розширює семантичну структуру літературних слів утворенням нових лексико-семантичних варіантів, допомагаючи з’ясувати тенденції семантичного розвитку літературної лексики. Отже, елементи сленгу та жаргонів збагачують американський мовний стандарт новими одиницями, розширюють семантичну структуру літературних слів.

До третьої групи належать слова, запозичені з інших мов до американського сленгу, а з нього – до літературної англійської мови США, наприклад: *mega* (Greek), *bimbo, goombah, mondo, primo* (Italian), *tonto* (Spanish), *geek* (German), *honcho* (Japanese), *mau-mau* (Kenian), *bad-mouth, posse* (West Indian), *glitch, klutz, kvetch, nosh* (Yiddish). Найбільш численні запозичення з ідиш отримали навіть певну назву – *Yinglish (Yiddish+English*).

Деякі іншомовні слова, що вперше з’явилися в мові окремих соціальних та професійних груп США, далі також проявляють словотворчу активність у літературній англійській мові, наприклад: *bad-mouth – to bad-mouth, bad-mouthing, bad-mouthed, bimbo, n – bimbo, adj. – bimbette – bimboy (himbo) – bimbology, geek – geekboy, geekdom, geekhood, geekonomics, geekspeak, non-geek, ungeekish, glitch – glitchy, glitch-free, glitch-prone, honcho- to honch, klutz – techno-klutz, kvetch – to kvetch, kvetcher, nosh – to nosh, noshery, nosh-house, nosher*.

Решта одиниць не тільки беруть участь у словотворчих процесах, а також зазнають певних семантичних змін під час еволюції, наприклад: *bimbo* “дитина”– “парубок” – “приваблива, але інтелектуально обмежена жінка”, *glitch* “ламатися” – “стикнутися з проблемою”, *honcho* “лідер” – “хазяїн, бос”, *nosh* “закусочна” – “їжа”, *posse* “добровольці для пошуку злочинців”– “члени банди” – “коло друзів, прихильників”, *primo* “перший”– “першокласний, чудовий”.

Тому невипадково, що сленг вважається фільтром для запозичень. Незважаючи на зниження питомої ваги запозичень до лексико-семантичної системи англійської мови [4], іншомовні запозичення зі сленгу відіграють певну роль у збагаченні американського мовного стандарту.

Отже, широке вживання одиниць та елементів сленгу, особливо в розмовній англійській мові США, відносна легкість переходу сленгізмів до розряду літературної лексики підтверджує дію тенденції до демократизації, що становить одну зі специфічних рис американського варіанта англійської мови. Вона зумовлена соціально-історичними особливостями формування англійської мови США, а також особливостями мовного узусу в процесі подальшого розвитку американського варіанту англійської мови. Дослідження особливостей взаємодії сленгу з іншими варіантами англійської мови може стати перспективою для подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арапов М. В. Сленг / М. В. Арапов // Лингвистический энциклопедический словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – С. 461.
2. Афанасьева Л. Ю. Становление и развитие норм английского и итальянского языков : автореф. дисс. на соискание ученой степени канд. филол. наук : спец. 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Л. Ю. Афанасьева. – М., 2006. – 242 с.
3. Зацний Ю. А. Розвиток словникового складу сучасної англійської мови / Ю. А. Зацний. – Запоріжжя : ЗДУ, 1998. – 431с.
4. Зацний Ю. А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний. – Львів : ПАІС, 2006. – 228 с.

5. Ланчиков В. К. Субстандартная лексика в прессе: проблема оценочности / В. К. Ланчиков // Семантика перевода. – М., 1989. – С. 91–99.
6. Маковский М. М. Системность и асистемность в языке: Опыт исследования антиномий в лексике и семантике / М. М. Маковский. – М. : Наука, 1980. – 210 с.
7. Мечковская Н. Б. Социальная лингвистика / Н. Б. Мечковская. – М. : Аспект Пресс, 1996. – 207 с.
8. Хомяков В. А. Слова-жаргонизмы в структурно-семантическом аспекте / В. А. Хомяков // Слово и предложение в структурно-семантическом аспекте. – Вып. 5. – Л., 1985. – С. 160–163.
9. Швейцер А. Д. Социальная дифференциация английского языка в США / А. Д. Швейцер. – М. : Наука, 1983. – 216 с.
10. Швейцер А. Д. Американский вариант английского язика : Пути формирования и современный статус / А. Д. Швейцер // Вопросы языкознания. – 1995. – № 6. – С. 3–16.
11. Ayto J. The Oxford Dictionary of Modern Slang / J. Ayto, J. Simpson. – Oxford, New York : Oxford University Press, 1996. – 300 p.
12. Spears R. Dictionary of American Slang / R. Spears. – Lincolnwood : National Textbook Company, 1991. – 528 p.

REFERENCES

1. Arapov, M.V. (1990), “Slang”, Linguistic encyclopedic dictionary, Moscow: Soviet encyclopedia.
2. Afanasyeva, L.Y. (2006), “Formation and development of English and Italian norms”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Philology), 10.02.20, Moscow, Russia.
3. Zatsny, Yu.A. (1998), “Modern English Vocabulary Enrichment”, *Rozvytok slovnukovoho skladu sychasnoi anhliskoi movy,* Zaporizhzhya, ZDU.
4. Zatsny, Yu.A. (2006), “Modern English-speaking world and vocabulary enrichment”, *Sychasnyi anglomovnyi svit i zbahachennia slovnykovoho skladu*, Lviv, PAIS.
5. Lanchikov, V.K. (1989), “Substandard vocabulary in mass media: the problem of evaluation”, *Substandartnaya lexika v presse: problema otsenochnosti*, Semantic translation, Moscow, pp. 91–99.
6. Makovsky, M.M. (1980), “System and non-system of language: the experience of antinomy study in lexis and semantics”, *Systemnost i asystemnost v yazyke: opyt issledovaniia v leksike i semantike*, Moscow, Nauka.
7. Mechkovskaia, N.B. (1996), “Social linguistics”, *Sotsialnaia lingvistika*, Moscow.
8. Homyakov, V.A. (1985), “Structure and semantics of slang”, *Slova-zhargonizmy v structurno-semanticheskom aspekte,* Slovo i predlozheniye v strukturno-semanticheskom aspekte, Vol. 5, Leningrad, pp.160–163.
9. Shveycer, A.D. (1983), “Social differentiation of Amerian English”, *Sotsialnaia differentsiatsiia angliiskogo yazyka v SSHA*, M, Nauка, 216 p.
10. Shveycer, A.D. (1995), “American English: Ways of formation and modern status”, *Amerikanskii variant angliiskogo yazuka: puti formirovaniia i sovremennyi status*, Voprosu yazukoznaniya: zb.nauk.pr., Vol. 6, pp. 3–16.
11. Ayto, J., Simpson, J. (1996), The Oxford Dictionary of Modern Slang. / J. Ayto, J.Simpson – Oxford, New York: Oxford University Press.
12. Spears R. (1991), Dictionary of American Slang // R. Spears. – Lincolnwood: National Textbook Company.